

TRAFIKUTSKOTTETS BETÄNKANDE 10/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om farledsavgift

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 3 april 2002 en proposition med förslag till lag om farledsavgift (RP 38/2002 rd) till trafikutskottet för beredning.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- sjöfartsråd Raimo Kurki och regeringsråd Aila Salminen, kommunikationsministeriet
- tullskattechef Marko Koski och tullsekreterare Kaj Sundström, Tullstyrelsen

- styrelseledamot Hannu Lukkari, Lotsförbundet
- verkställande direktör Mikael Ahlgren och befraktare Veikko Heino, Finlands Skeppsmäklarförbund
- förbundssekreterare Erkki Ukkonen, Finlands Sjömans-Union rf
- verkställande direktör Matti Aura, Finlands Hamnförbund
- transportekonomiske ombudsmannen Mikko Melasniemi, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT
- verkställande direktör Olof Widén, Fraktfartygsföreningen.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår en ny lag om farledsavgift som upphäver den gällande lagen om farledsavgift.

Genom den föreslagna lagen avhjälps missförhållanden i samband med uppbärande av farledsavgiften. Det föreslås inga ändringar i grunderna för farledsavgiften.

En viktig reform är att isavgiftsklassintygen skall gälla för viss tid. Samtidigt ändras begreppet isavgiftsklassintyg till isklassintyg. Dessutom förnyas intygsblanketten så att de handlingar som fastställandet av isklassen baserar sig på specificeras i intyget. Detta innebär att när ett

fartyg anländer till Finland vid en senare tidpunkt kan man genom att jämföra isklassintyget med fartygets gällande handlingar konstatera om fartyget fortfarande har rätt till den isklass som fastställts i intyget.

Bemyndigandet att utfärda bestämmelser på lägre nivå än lag skall ändras så att det motsvarar grundlagens krav. En del av bestämmelserna i den gällande förordningen om farledsavgift och en del av Sjöfartsverkets isavgiftsklassbestämmelser skall intas i den föreslagna lagen.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst.

UTSKOTTETS STÄLLNINGSTAGANDEN

Allmän motivering

Av de orsaker som nämns i motiveringen till propositionen och på grundval av erhållen utredning finner utskottet propositionen behövlig och lämplig. Utskottet tillstyrker lagförslagen men med följande anmärkningar och ändringsförslag.

Utskottet anser att propositionen är en teknisk förbättring av uppbörden av farledsavgifterna och anpassar farledsavgiftssystemet till den nya grundlagens krav. Lagen ändrar inte grunderna för farledsavgifter. Propositionen baserar sig på en promemoria av en arbetsgrupp för farledsavgift som Tullstyrelsen tillsatte den 27 december 2000. Arbetsgruppens uppdrag var att i samarbete med sjöfartsstyrelsen utreda vilka ändringar som behövs för att rätta till de missförhållanden som uppdragats i förfarandet vid uppbörden av farledsavgift samt att bereda ett förslag till ändring av lagen om farledsavgift (1028/1980) och förordningen om farledsavgift (1016/1983) för kommunikationsministeriet. Arbetsgruppen föreslog inga ändringar i grunderna för farledsavgiften. Som en av de viktigaste ändringarna i bestämmelserna föreslog arbetsgruppen att giltighetstiden för isavgiftsklassintyget begränsas i lagen så att intyget gäller högst så länge som fartygets klassificeringscertifikat är i kraft.

I samband med hörandet av sakkunniga påpekades för utskottet att vissa länders fartyg har möjlighet att få dokument med avvikande uppgifter om fartygets maskineffekt. Till exempel i bemanningsintyget begränsas maskineffekten för att fartyget skall kunna ha en mindre bemanning. När isavgiftsklassintyg söks för samma fartyg uppvisas den maskineffekt som maskintillverkaren har uppgett i försäljningsskedet.

Utskottet fäster uppmärksamhet vid 4 § i utkastet till förordning där redaren skall ge den inspektör som förordnats av sjöfartsverket officiellt intyg eller befälhavarens skriftliga anmälan om fartygets dödvikt. Den föreslagna lydelsen är förenad med vissa risker om det inte finns ett officiellt dokument om fartygets dödvikt. Utskottet anser att det inte är möjligt att i en sådan

situation godkänna befälhavarens skriftliga anmälan om fartygets dödvikt. Anmälan kan ge rederiet en möjlighet att sänka kostnaderna i den hårda konkurrensen. Därför finner utskottet det nödvändigt att 4 § 6 punkten i utkastet till förordning ändras så att endast ett officiellt intyg över fartygets dödvikt kan godkännas.

Utskottet anser att ändringarna i propositionen är ett steg i rätt riktning men påpekar samtidigt att bestämmelserna bör revideras i större utsträckning på ett sätt som eliminerar möjligheten till manipulation med maskineffekten. Fartyget bör ha samma maskineffekt i alla dokument. Utskottet är medvetet om att det är svårt att påverka den administrativa praxisen i en annan stat men anser att det borde åtminstone skapas klara regler för fastställande och kontroll av maskineffekt vid beviljande av isavgiftsklassintyg. Därför föreslår utskottet ett uttalande där riksdagen förutsätter att regeringen är aktiv i Europeiska unionen och i internationella organisationer för att eliminera rederiernas möjligheter till manipulation med olika intyg om fartygets maskineffekt. Om man inte kan skapa enhetliga internationella regler bör Finland bevaka sina nationella intressen i avgiftspolitikerna (*Utskottets förslag till uttalande*).

Detaljmotivering

28 §. Enligt 10 § i den gällande förordningen om farledsavgift kan sjöfartsverket bevilja nedsättning av farledsavgift för att främja transitotrafiken. Möjligheten till nedsättning gäller till slutet av detta år. Erfarenheterna av nedsättningen för transitotrafiken har varit positiva och den har bidragit till att sådan transitotrafik som annars hade valt andra rutter i stället anlöpt Finlands hamnar. Nedsättningen av farledsavgiften har på detta sätt ökat statens inkomster av farledsavgift.

I propositionen ingår inte denna möjlighet till nedsättning för transitorafik utan avsikten är att senare lämna ett förslag om detta. Lagförslaget är tekniskt och ändrar inte grunderna för farledsavgift. Därför anser utskottet att i lagen bör in-

tas möjlighet att bevilja befrielse från farledsavgift för transitotrafiken. I samband med hörandet av sakkunniga har representanter för statsrådet meddelat att de inte motsätter sig denna ändring. Därför har utskottet gjort en motsvarande ändring i paragrafen som möjliggör befrielse från farledsavgift för transitotrafiken.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår utskottet

att lagförslaget i övrigt godkänns enligt propositionen men 28 § med följande ändringar samt

att ett uttalande godkänns (Utskottets förslag till uttalande).

28 §

Nedsättning av farledsavgift

Sjöfartsverket kan på skriftlig ansökan i enskilda fall bevilja nedsättning av farledsavgift

eller befrielse från sådan avgift och föreskriva att en farledsavgift som redan har betalats eller en del därav skall återbetalas, om

1) detta påkallas av synpunkter som ansluter sig till främjandet av turismen, *kustfarten eller transitotrafiken* eller av vägande skäl i anslutning till främjandet av Finlands utrikeshandel, eller

(2 punkten som i RP)

(2 mom. som i RP)

Utskottets förslag till uttalande

Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar åtgärder i Europeiska unionen och i internationella organisationer för att eliminera rederiernas möjligheter till manipulation med varierande intyg om fartygens maskineffekt. Om enhetliga internationella regler inte fås till stånd bör Finland bevaka sina nationella intressen i avgiftspolitikerna.

Helsingfors den 5 juni 2002

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Erkki Pulliainen /gröna
vordf. Annika Lapintie /vänst
medl. Klaus Bremer /sv
Jyri Häkämies /saml
Erkki Kanerva /sd
Saara Karhu /sd
Marjukka Karttunen /saml
Risto Kuisma /sd (delvis)
Eero Lämsä /cent

Raimo Mähönen /sd
Tero Mölsä /cent
Markku Rossi /cent
Ismo Seivästö /kd
Timo Seppälä /saml
Harry Wallin /sd
Lasse Virén /saml
Raimo Vistbacka /saf.

Sekreterare var

utskottsrådet Mika Boedeker.